

De bescherming van bodem en grondwater in waterwingebieden staat in het brandpunt der belangstelling. Beter gezegd, verontreinigingen die onverwacht opduiken in waterwingebieden.

De organochloorpesticide 1,2-dichloorpropan die is aangetoond in waterwingebieden of reeds in het bronnenveld met het grondwater wordt opgepompt in Emmen (2), Gasselte, Hoogeveen, Beilen en Zuidlaren; nitraat dat zo ongeveer in elk waterwingebied wordt aangetoond; verontreinigende stoffen die langzaam maar zeker vanuit gifbelten of andere bodemverontreinigingen het grondwater in waterwingebieden versmeren etc. Allemaal berichten die de kolommen van ochtend-, middag- of avondbladen vullen. Recentelijk dook het bericht op dat Nederland voor het Europese hof zal moeten verschijnen ivm. het gebrek aan Wettelijk kader ter bescherming van grondwater. Zijn er lagere overheden die de bescherming van bodem en grondwater daadwerkelijk serieus nemen? Voor zover ik weet is de bescherming van waterwingebieden in Nederland in een bestemmingsplan in niet één gemeente verder dan de 10 jaarlijjn geregeld. Daar komt een milieuwetgeving bij die te wensen over laat, getuige de reeks aangetoonde verontreinigingen van het grondwater in waterwingebieden, aldus een woordvoerder van de Waterleidingmaatschappij Drenthe.

Hoorzitting

Een ieder die een bezwaarschrift had ingediend tegen het ontwerp-bestemmingsplan Buitengebied werd per brief, dd. 21 april 1987, uitgenodigd het bezwaarschrift toe te komen lichten in een gesprek met de wethouder Volkshuisvesting en Ruimtelijke ordening, H. A. A. Lange. De heer Lange bleek echter vertrokken naar Assen waar hij Milieugeputeerde was geworden. In zijn plaats luisterde het raadslid R. Vos (PvdA) met een geduldig oor naar de vele toelichtingen. Opvallend zijn de vele bezwaarschriften vanuit de milieubeweging waaronder een bezwaarschrift waarin uitgebreid wordt ingegaan op de gebrekkige bescherming van de twee waterwingebieden tot de 10 jaarlijjn. Met de milieubeweging is dan ook nooit contact gezocht in het vooroverleg. In een schriftelijke reactie op de bezwaarschriften wordt duidelijk dat het kollege van B&W bij

Wethouder R. Vos

Eind maart werd het ontwerp-bestemmingsplan Buitengebied voor de gemeente Emmen voor inspraak ter inzage gelegd. Van enige bescherming van de twee waterwingebieden tot de 25 jaarlijjn was geen sprake, laat staan het gehele intrekgebied. Emmen hield het op de 10 jaarlijjn met 'een milieuwetgeving die te wensen over laat' als akibi. 'De regeling van de waterwingebieden is in overleg met de Waterleidingmaatschappij Drenthe (WMD) en overeenkomstig het streekplan opgesteld', zo redeneerde B & W van Emmen om vervolgens als een blad aan de boom om te draaien.

BESCHERMING WATERWINGEBIEDEN: EEN FEIT IN EMMEN!

Cobie Ensink

haar standpunt blijft. Niet verder dan de 10 jaarslijn waarmee is ingestemd (in een verleden van voor de gifgolven) door de WMD: 'Verder hebben de Bestrijdingsmiddelenwet en de provinciale verordening grondwaterkwaliteit mede terzake een beschermende werking'. Op 3 juni 1987 staat de kwestie opnieuw centraal tijdens een hoorzitting waar de raadskommissie Volkshuisvesting en Ruimtelijke ordening in de gelegenheid wordt gesteld, na het aanhoren van een toelichting op de bezwaren, de nodige vragen beantwoord te krijgen. Er ontstaat enige commotie nadat een vertegenwoordigster van de Milieubeweging een verontreiniging van het waterwingebied Noordbargeres met gemiddeld 100 mg/l nitraat ter sprake brengt. 'Hoezo, 100 miligram nitraat? We hebben zojuist van een vertegenwoordiger van de landbouw hiermee strijdige informatie gekregen. In ieder geval veel minder nitraat', aldus het commissielid M. Augusteijn-Esser (D'66). Aangezien de analysegegevens niet paraat waren wordt met Marijke Augusteijn overeengekomen dat deze zullen worden nagestuurd voor de volgende commissievergadering, gepland op 29 juni '87.

Bij die vergadering zijn ook vertegenwoordigers van de Milieubeweging aanwezig, die vooraf het artikel 'Bescherming waterwingebieden' van W. G. Beefink uit Noorderbreedte van mei '87 verspreid hebben en hier nogmaals de aandacht op vestigen tijdens het meesprekrecht, voorafgaande aan de commissievergadering. Van de nitraatgegevens wisten de commissieleden tot dan voornamelijk niets. De brief was binnen de muren van het gemeentehuis blijven steken. (Inmiddels) wethouder Vos verklaarde desgevraagd 'dat de informatie vanuit de milieubeweging klopte. Er was inderdaad van een gemiddelde nitraatconcentratie van 100 mg/l sprake'. Vervolgens barsste het vragen-vuur vanuit de commissie, richting de heer Vos, los.

Vos, bekend met het artikel in Noorderbreedte, houdt vol na de opmerkingen dat bescherming van een waterwingebied tot de 25 jaarslijn reeds een compromis is aangezien nog grotere gebieden niet als haalbaar worden gezien en dat het wel degelijk zinvol is de bescherming via een bestemmingsplan te regelen'. De heer Vos begrijpt er niets meer van, hij had zeer recent een telefoongesprek gevoerd met Beefink waaruit geconcludeerd mocht worden dat de WMD en het college tevreden waren met het voorliggende ontwerp-bestemmingsplan met daarin een 10 jaarslijn. Wethouder Vos leek het spoor bijster evenals de commissieleden, die

afzien van een standpuntbepaling. Dat wordt uitgesteld tot de Raadsvergadering van 18 juli 1987. Het zal duidelijk zijn dat de informatie vanuit de milieubeweging van belang was geworden ivm. de standpuntbepaling van de diverse fracties, met name de nitraatinformatie en het artikel in Noorderbreedte. Voordat de raad een besluit neemt tot vaststelling van het bestemmingsplan komt B & W van Emmen met een voorstel waarin de waterwingebieden, voor zover gelegen in het buitengebied, tot de 25 jaarslijn worden beschermd! 'Binnen het college is uitvoerig gediscussieerd omtrent de vraag, de 10 of 25 jaarslijn. Dat was eerder ook gebeurd waarbij de nitraatverontreiniging is besproken. Dat was bekend bij Milieuwethouder Harmsen. Toen meenden wij de 10 jaarslijn aan te moeten houden. Maar er is geen ontkomen meer aan. De nitraatverontreiniging is algemeen bekend, we zitten met de dichloopropana kwestie in twee waterwingebieden, een brede maatschappelijke discussie, het artikel in Noorderbreedte, andere publikaties, etc. Ook is er gediscussieerd over de publiciteit. Een nieuwe verontreiniging is nieuws, en zeker in een waterwingebied dat slecht beschermd is. Dat alles speelde mee, en ik heb me uiteraard ingezet voor een 25 jaarslijn. Ik heb Beefink nog gevraagd alles op schrift te zetten wat van belang zou kunnen zijn. In ieder geval kwam er na een zorgvuldige afweging een bescherming tot de 25 jaarslijn uit bij het college. Overigens ging de raad unaniem akkoord met dit gewijzigde voorstel waarmee Emmen een bestemmingsplan heeft waarin waterwingebieden via voorschriften worden beschermd' aldus wethouder Vos.

Waterwingebieden beschermd

De planologische voorschriften functioneren als zodanig naast hetgeen daaromtrent is bepaald in de 'verordening grondwaterkwaliteit Drenthe'. In eerste instantie is een regeling getroffen voor het terrein met bronputten en andere installaties waar het feitelijke bedrijfsgebeuren van winning en behandeling van het drinkwater plaatsvindt. Daarnaast is een beschermingsgebied vastgesteld gebaseerd op een toestromingstijd van 25 jaar. In het in 1979 vastgestelde streekplan Oost- en Zuid-Oost Drenthe is de 10 jaarsgrens als uitgangspunt genomen. In de afgelopen jaren is een maatschappelijke discussie op gang gekomen omtrent de vraag of de in het streekplan opgenomen 10 jaarsgrens wel voldoende bescherming biedt.

Inmiddels is bekend, dat de bodem in de wa-

terwingebieden in behoorlijke mate is verontreinigd met dichloopropana en nitraat. Voor ons is duidelijk dat in geval van ongewijzigd beleid de gesignaleerde verontreiniging steeds grotere vormen zal gaan aannemen. Dit zal tot gevolg hebben, dat de waterleidingmaatschappij zich steeds grotere offers moet getroosten om drinkwater van goede kwaliteit te kunnen leveren.

In het licht van deze ontwikkeling hebben wij besloten het algemeen aanvaardbare beschermingsgebied gebaseerd op een toestromingstijd van 10 jaar, uit te breiden tot 25 jaar.

Een ander heeft onder meer de navolgende (ruimtelijke) effecten binnen dit gebied:

- er is geen vrijstelling mogelijk voor het oprichten van mestilo's buiten een bouwperceel;
- het aanwijzen van nieuwe agrarische bouwpercelen is niet meer mogelijk middels artikel 11 wro;
- er kunnen geen boorlokaties worden opgericht middels artikel 11 wro;
- voor een aantal activiteiten is een aanlegvergunning vereist.

Opschuiving van de beschermingsgrens heeft derhalve gevolgen voor de agrarische bedrijvigheid in het onderhavige gebied, hetgeen ons echter aanvaardbaar voorkomt gezien het uitermate grote belang van drinkwaterwinning van goede kwaliteit.

Aldus de tekst in het gewijzigde exemplaar dat door de Raad van Emmen unaniem werd vastgesteld.

Emmen is goed voor de milieuprijs 1988

Het plan zal door GS van Drente goedgekeurd moeten worden en er zijn mogelijkheden in beroep te gaan tegen het plan tot aan de kroon toe. Verwacht wethouder Vos moeilijkheden? 'Zeker. Maar wij zullen het raadsbesluit tot in hoogste instantie verdedigen. Afhankelijk van de motivering bij een afwijzing, en indien er mogelijkheden zijn, sluit ik niet uit dat we zelfs doorgaan het te verdedigen tot aan het Europese Hof toe'. Vergeet de naam Emmen en wethouder R. Vos niet. U zult er vrijwel zeker in de nabije toekomst meer over lezen en zeker niet alleen in Noorderbreedte. Het betreft hier per slot van rekening een daad die uniek is in Nederland. Vergeet ook de naam wethouder Harmsen (CDA) niet die in dezelfde raadsvergadering met een uitstekend voorstel kwam voor de inzameling van klein chemisch afval hetgeen unaniem door de raad werd gesteund! De vraag welke gemeente in aanmerking komt voor de Milieuprijs 1988 is voor mij duidelijk! Emmen! ●